

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 9Pc/22/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618205900
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Semanová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2019:7618205900.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Stanislava Semanová, v právnej veci navrhovateľky P. C., F.. XX.X.XXXX, T. Š. U. XX, J. proti osobe, ktorá je podľa návrhu povinná plniť výživné E. C., F.. XX.X.XXXX, T. R. X, J. F. R., o určenie výživného, takto

r o z h o d o l :

I. Z a v ä z u j e otca navrhovateľky prispievať na výživu navrhovateľky sumou 130,- Eur mesačne, počnúc od 1.10.2018, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 15.teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

II. V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a .

III. Dlhé výživné zo strany otca navrhovateľky pre navrhovateľku za obdobie od 1.10.2018 do 31.8.2019 vo výške 1430,- Eur je otec navrhovateľky p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke v mesačných splátkach po 40,- Eur splatných spolu s bežným výživným, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku do zaplatenia, pod následkami straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka podala dňa 1.10.2018 na tunajšom súde návrh, ktorým požadovala zaviazat' jej otca prispievať na jej výživu sumou 200,- Eur mesačne počnúc od 1.9.2018. V návrhu uviedla, že manželstvo jej rodičov bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu. Jej maloletá sestra I. bola zverená do osobnej starostlivosti matke. V čase rozvodu bola už plnoletá, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Teraz je študentkou 1. ročníka na K. R. A. I. M. R. P.. Jej matka jej uhrádza v rámci svojich možností aspoň najnutnejšie výdavky. S otcom komunikovala o výživnom prostredníctvom SMS správy, otec sa nechcel dohodnúť, ale uviedol, že sa to bude riešiť súdnou cestou. Otec má silné, nielen finančné zázemie u svojej matky, ktorá je vlastníčkou domu, v ktorom žijú. Otec prakticky nemá žiadne výdavky.

2. Otec navrhovateľky v písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 24.10.2018 uviedol, že s návrhom na určenie výživného nesúhlasí. Poukázal na to, že je nepredstaviteľné žiadať výživné od človeka, o ktorého neprejavuje žiaden záujem, ktorého nenávidí a ktorý je pre ňu len darcom spermií.

3. Navrhovateľka v podaní zo dňa 21.11.2018 uviedla, že bol to otec, ktorý opustil dňa 11.3.2017 spoločnú domácnosť bez vysvetlenia či zdôvodnenia tak, že sa jednoducho nevrátil z práce domov a tak pod tlakom emócií reagovala podľa spomínanej SMS správy. Po prijatí na vysokú školu kontaktovala otca, jeho reakcia bola, aby sa obrátila na súd. Do miesta štúdia musí dochádzať, resp. si musí nájsť prechodné ubytovanie. Matka musí prakticky sama vyživovať aj jej mladšiu sestru, keďže otec prispieva len symbolicky.

4. Súd vykonal dokazovanie, vypočul účastníkov konania, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to potvrdením, prepisom sms správ, správami Okresného úradu Spišská Nová Ves, katastrálny odbor, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Spišská Nová Ves, Okresný dopravný inšpektorát, Daňového úradu Košice, pobočka Spišská Nová Ves, prehľadom voľných pracovných miest v okrese Spišská Nová Ves, lekáorskými správami, oznámením a dokladmi spoločnosti I. Q., výpisom zo Živnostenského registra, daňovým priznaním matky navrhovateľky, rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. z. 3P/148/2018, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/7/2019 a zistil tento skutkový stav:

5. Navrhovateľka je od 3.9.2018 študentkou 1. ročníka. Štúdium je šesťročné dennou formou. Žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá je držiteľkou živnostenského oprávnenia a to v prenajatom byte.

6. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3P/148/2018-45 zo dňa 30.7.2018 bolo rozvedené manželstvo rodičov navrhovateľky. Na čas po rozvedení ich manželstva bola súdom schválená dohoda o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej I. C., nar. XX.X.XXXX, ktorá bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 100,- Eur mesačne počnúc od právoplatnosti rozsudku. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku bolo zistené, že súd pri určení výšky výživného pre maloletú I. vychádzal z príjmu otca 500,- až 600,- Eur mesačne a príjmu matky 800,- Eur mesačne. V napadnutom rozsudku o výživnom bol uvedený rozsudok tunajšieho súdu potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/7/2019-79 zo dňa 31.5.2019

7. Otec navrhovateľky je od roku 2007 držiteľom živnostenského oprávnenia s predmetom podnikania na niektoré stavebné práce a od 1.4.2013 aj na poskytovanie služieb vedenia cudzieho motorového vozidla. Podľa správ Daňového úradu Košice, pobočka Spišská Nová Ves otec navrhovateľky podal daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby, v ktorom za rok 2017 uviedol príjmy vo výške 1160,- Eur, výdavky 696,- Eur a základ dane 464,- Eur. Za rok 2018 uviedol príjmy vo výške 1166,23 Eur, výdavky 699,74 Eur a základ dane 466,49 Eur.

8. Na základe Zmluvy o poskytnutí služby otec navrhovateľky poskytuje objednávateľovi I. Q. službu vedenia cudzieho motorového vozidla. Podľa Dodatku č. 2 k uvedenej zmluve zo dňa 1.2.2018 cena za poskytovanú službu je 25 % mesačne z celkového príjmu resp. obratu motorového vozidla. Uvedená cena bola zvýšená Dodatkom č. 3 zo dňa 1.4.2019 a to na výšku mesačne 30 % z celkového príjmu resp. obratu motorového vozidla.

9. Podľa faktúr a príjmových pokladničných dokladov poskytovateľ I. Q. vyplatil otcovi navrhovateľky za ním poskytnuté služby v mesiacoch apríl až december 2017 celkovo sumu 1160,- Eur t.j. priemerne 128,89 Eur mesačne, v mesiacoch marec až december 2018 celkovo sumu 1 766,23 Eur t.j. mesačne priemerne 176,62 Eur a v mesiacoch marec až jún 2019 celkovo sumu 467,67 Eur t.j. mesačne priemerne sumu 116,92 Eur.

10. Otec navrhovateľky predložil súdu lekárske správy, ktorými dokladoval, že dňa 7.6.2019 absolvoval chirurgický zákrok s dobou fyzického šetrenia 6 týždňov, dňa 12.7.2019 ďalšiu operáciu s dobou fyzického šetrenia mesiac. Ďalší operačný zákrok má absolvovať dňa 12.9.2019.

11. Otec navrhovateľky nie je vedený ako vlastník nehnuteľností v katastrálnych územiach v pôsobnosti správy Okresného úradu Spišská Nová Ves, katastrálneho odboru. Taktiež nie je evidovaný ako vlastník resp. držiteľ motorového vozidla.

12. Dňa 23.9.2018 zaslala navrhovateľka otcovi SMS správu: „Čauko. Od 3.9. som študent čo s výživným teda ? Súd alebo dohoda.“ Otec jej odpovedal správou z toho istého dňa. Kde uviedol: „ Čauko ? Človeku, ktorého nenávidíš ... divné. Ja, keby že niekoho nenávidím, tak nenávidím ho komplet. To by malo aspoň charakter. Tebe peniaze nevidia divné. Aj keby si niekoho zabila, tak ti nepoviem, že ťa nenávidím. Ja som tiež len človek, takže odpoveď je súd.“

13. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že vzťahy medzi ňou a jej otcom sú narušené. Dôvodom toho je, že už v období kedy ako rodina žili v jednej domácnosti otec chodieval z práce zvyčajne neskoro domov, stalo sa že aj pod vplyvom alkoholu. Tiež je pravdou, že otcovi povedala nevhodné slová, čo bolo potom, čo zistila, že má milenku. Následne sa snažila s otcom komunikovať. Má mladšiu sestru, ku ktorej bolo určené výživné zo strany otca súdom. Je študentkou 1 ročníka denného štúdia vysokej

školy v Košiciach. Po ukončení gymnázia sa každý rok pokúšala dostať sa na vysokú školu, kde ju prijali na štvrtý krát. Ubytovaná je na internáte, za ktorý sa uhrádza 61,- Eur mesačne. Nestravujem sa v škole ani na internáte, pretože nemá na to financie. Cestovné má zdarma. So štúdiom na vysokej škole má spojené zvýšené výdavky so zakupovaním skrípt a učebníc. Jej zdravotný stav je dobrý. S mamkou a mladšou sestrou, býva v podnájme, kde za nájom 3 izbového bytu mamka uhrádza 450,- Eur mesačne. Mladšia sestra navštevuje 8 ročné gymnázium v Spišskej Novej Vsi. Mamka pracuje v oblasti potravinárstvo, je držiteľkou živnostenského oprávnenia. Jej príjem je okolo 500,- Eur mesačne.

14. Otec navrhovateľky na pojednávaní uviedol, že jeho terajší príjem je okolo 600,- Eur mesačne. Z toho 300,- Eur dáva svojej matke za ubytovanie a stravu. 500,- Eur spláca v mesačných splátkach po 14,- Eur Centru právnej pomoci, keďže je v osobnom bankrote, 20,- Eur dáva za lieky a 20,- Eur za telefón. Okrem navrhovateľky má vyživovaciu povinnosť k dcére Alexandre, na ktorú prispieva sumou 50,- Eur mesačne. Potvrdil, že počas manželstva s matkou navrhovateľky bolo obdobie, kedy chodieval domov pod vplyvom alkoholu, bolo to z dôvodu problémov medzi ním a matkou navrhovateľky. Taktiež mal nejaké finančné problémy. Výrok, že navrhovateľka ho nenávidí mu dcéra napísala sms správou v čase, keď ešte žili v spoločnej domácnosti. Od marca 2017 s navrhovateľkou nie je v žiadnom kontakte. Pracuje ako vodič taxi služby, kde má nárok na 25 % z výšky príjmu. Okrem toho iný príjem nemá. Živnosť má aj na iný predmet podnikania, v minulosti pracoval aj v zahraničí na stavbách. Má ukončené gymnázium a nadstavbové štúdium na hotelovej škole. V tomto odbore však pracoval iba krátko. Ako živnostník nezamestnáva žiadne osoby, nemá v prenájme žiadne nebytové priestory. Žije s matkou v jej rodinnom dome. Na základe dohody jej prispieva sumou 300,- Eur na bývanie a stravu.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziko, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi. To neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

20. Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

21. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

22. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že vyživovacia povinnosť povinnej osoby voči navrhovateľke naďalej trvá. Navrhovateľka sa štúdiom na vysokej škole pripravuje na svoje budúce povolanie.

23. Základnými kritériami pre určenie konkrétnej výšky výživného pre všetky druhy vyživovacej povinnosti sú na strane oprávneného jeho relevantné odôvodnené potreby a na strane povinného jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Špeciálnym kritériom platnými pre vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom je právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Navrhovateľka v konaní preukázala, že je študentkou denného štúdia na vysokej škole. Aj keď po ukončení strednej školy bola určitý čas nezamestnaná, každoročne mala snahu pokračovať v štúdiu a prijatím na denné štúdium vysokej školy došlo k obnoveniu vyživovacej povinnosti rodičov voči nej. Odôvodnené potreby navrhovateľky okrem výdavkov na stravu, oblečenie, hygienické potreby, kultúrne, športové a spoločenské vyžitie sú zvýšené teda tým, že navrhovateľka navštevuje vysokú školu. V súvislosti so školou, ktorú navštevuje, má navrhovateľka zvýšené výdavky so zakupovaním potrebných učebných pomôcok, ale hlavne aj tým, že navštevuje školu mimo miesta svojho bydliska a je ubytovaná na internáte. Zvýšené výdaje navrhovateľky v súvislosti s jej zdravotným stavom v konaní neboli preukázané.

25. Ako bolo uvedené pri určení výšky výživného súd okrem odôvodnených potrieb oprávnenej osoby t.j. navrhovateľky musí prihliadať i na osobné, zárobkové a majetkové pomery povinného.

26. Pokiaľ sa týka otca navrhovateľky, ten je držiteľom živnostenského oprávnenia, pracuje ako vodič taxislužby s príjmom cca 600,- Eur mesačne. V súčasnej dobe je práceneschopný, avšak ide len o prechodné obdobie, čo vyplýva z predložených lekárskeho správ. Okrem navrhovateľky má vyživovaciu povinnosť k dcére Alexandre, ktorá navštevuje strednú v mieste bydliska a na výživu ktorej bol zaviazaný prispievať výživným v sume 100,- Eur mesačne.

27. Matka navrhovateľky je zamestnaná a okrem navrhovateľky má taktiež vyživovaciu povinnosť k s dcére I..

28. Predmetom tohto konania je určenie výživného pre navrhovateľku, u ktorej doposiaľ nebola určená vyživovacia povinnosť zo strany otca. Pri rozhodovaní o výživnom súd prihliadal aj na rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 3P/148/2018-45, ktorým bolo určené výživné zo strany otca navrhovateľky voči dcére I.. Dcéra I. je mladšou sestrou navrhovateľky a jej odôvodnené potreby sú v súčasnej dobe určite nižšie ako u navrhovateľky najmä z dôvodu, že navštevuje ešte strednú školu a to v mieste svojho bydliska. Navrhovateľka v tomto konaní na rozdiel od sestry I. má pritom vyššie odôvodnené potreby a to v súvislosti s jej štúdiom na vysokej škole. Otec navrhovateľky má príjem z podnikania. Pokiaľ sa týka jeho výdavkov na ubytovanie a stravu, otec navrhovateľky nepreukázal dôvodnosť výšky nákladov, ktorými prispieva svojej matke, keďže nedokladoval v akej výške sú skutočne náklady na bývanie v nehnuteľnosti, ktorú s matkou užíva, pričom na týchto nákladoch sa podieľa zrejme aj jeho matka, s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Čo sa týka ďalších výdavkov otca (okrem výdavkov na zdravotný stav) súd poukazuje na to, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na to, že podľa prehľadu voľných pracovných miest v okrese, má otec navrhovateľky vzhľadom na jeho vzdelanie resp. aj prax a predmet podnikania, možnosť nájsť si inú prácu s vyšším príjmom. Napriek uvedenému má súd za to, že nie je v možnostiach a schopnostiach otca navrhovateľky prispievať na výživu navrhovateľky výživným vyšším ako 130,- Eur mesačne.

29. Otec navrhovateľky v konaní poukázal na správanie sa navrhovateľky voči nemu, ktoré by mohlo byť v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal pritom hlavne na sms správu, ktorá mu dcéra napísala ešte v čase, keď žili v spoločnej domácnosti. Je pravdou, že právo oprávneného na výživné od povinného musí byť v súlade s dobrými mravmi. Dobré mravy sú nepísané pravidlá slušnosti, ľudskosti, tolerancie, poctivosti a dôvery, ktoré nie sú presne definované, ale sú všeobecne akceptovateľné v spoločnosti ako mravné princípy. Súd ich preto musí posudzovať konkrétne v každom individuálnom prípade. V prejednávanej veci je nesporné, že vzťahy medzi účastníkmi sú narušené. Narušenie ich vzťahov malo nepochybne dôvod v rozporoch rodičov navrhovateľky, čo potvrdil aj jej otec. Správanie sa navrhovateľky vo vzťahu k otcovi súd nehodnotil ako správanie sa v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu, že v konaní nebolo preukázané, aby navrhovateľka sa správala k otcovi skutočne tak, aby bolo možné konštatovať, že ide o správanie v rozpore s dobrými mravmi. Okrem jednej správy, čo bolo ešte pred rozvodom manželstva rodičov navrhovateľky, iné nevhodné správanie navrhovateľky voči otcovi nebolo preukázané.

30. Poukazujúc na uvedené skutočnosti súd zaviazal otca navrhovateľky prispievať na výživu navrhovateľky sumou 130,- Eur mesačne a v prevyšujúcej časti bol návrh zamietnutý poukazujúc na terajšie možnosti a schopnosti otca navrhovateľky.

31. Navrhovateľka požadovala určenie výživovacej povinnosti od 1.9.2018. Výživné pre dospelé dieťa možno priznať podľa citovaného ustanovenia § 71 ods. 1 Zákona o rodine len odo dňa začatia súdneho konania. Konanie je začaté dňom podania návrhu na súde a preto výživné pre navrhovateľku bolo priznané od 1.10.2018 a v prevyšujúcej časti aj v tomto smere bol návrh zamietnutý.

32. Za obdobie od 1.10.2018 do 31.8.2019 mal tak otec navrhovateľky prispieť na jej výživu sumou spolu 1 430,- Eur (11 krát 130,- Eur za mesiace október 2018 až august 2019). Za uvádzané obdobie na výživu navrhovateľky jej otec neprispieval, preto dlžné výživné zo strany povinnej osoby pre navrhovateľku bolo určené vo výške 1 430,- Eur.

33. Podľa § 232 ods. 2, 3 Civilného sporového poriadku, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

34. V zmysle citovaného ustanovenia súd povolil otcovi navrhovateľky zaplatiť dlžné výživné v mesačných splátkach po 40,- Eur splatných spolu s bežným výživným s tým, že nezaplatením jednej splátky sa stane splatným celý dlh.

35. Podľa § 57 Civilného mimosporového poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

36. O trovách konania súd nerozhodoval poukazujúc na citované ustanovenie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 Civilného sporového poriadku)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.